

Zákl-3

ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ O PRŮBĚHU VOJENSKÝCH CVIČENÍ A VÝJIMEČNÝCH VOJENSKÝCH CVIČENÍ A O NĚKTERÝCH PRÁVNÍCH POMĚRECH VOJÁKŮ V ZÁLOZE

PRAHA 2008

MINISTERSTVO OBRANY

Schvaluji.
Prezident republiky
Václav Klaus

Praha 16. listopadu 2007

Předseda vlády
Mirek Topolánek

Praha 19. listopadu 2007

ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ O PRŮBĚHU VOJENSKÝCH CVIČENÍ A VÝJIMEČNÝCH VOJENSKÝCH CVIČENÍ A O NĚKTERÝCH PRÁVNÍCH POMĚRECH VOJÁKŮ V ZÁLOZE

PRAHA 2008

Zákl-3

Tento řád obsahuje doplňky:

1. doplněk s ústřížkem 1

2.

3.

Ú V O D

Podle ustanovení § 2 odst. 2 písm. a) zákona č. 220/1999 Sb., o průběhu základní nebo náhradní služby a vojenských cvičení a o některých právních poměrech vojáků v záloze, a k realizaci změn v oblasti branného zákonodárství¹⁾ se vydává řád, který stanovuje podrobnou úpravu o průběhu vojenských cvičení, výjimečných vojenských cvičení a některé právní poměry vojáků v záloze.

Řád podrobně upravuje činnost při nástupu vojáků v záloze k výkonu vojenského cvičení a výjimečného vojenského cvičení, zařazování vojáků na systemizovaná místa, jmenování do vyšší vojenské hodnosti a její odnětí, odvelování, vysílání vojáků na služební cesty, hodnocení vojáků a udělování dovolené.

Stanovuje podrobnosti propouštění vojáků z vojenského cvičení a výjimečného vojenského cvičení.

Ustanovení tohoto řádu jsou určena všem služebním orgánům, které odpovídají za řízení průběhu vojenských cvičení, výjimečných vojenských cvičení a rozhodují o právních poměrech vojáků v záloze.

Na řízení podle tohoto řádu se vztahuje správní řád, není-li v zákoně č. 220/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů, stanoveno jinak.

Tento řád nabývá účinnosti dnem 1. dubna 2008; tímž dnem pozbývá platnosti předpis Základní ustanovení o průběhu základní služby, náhradní služby, vojenských cvičení a o některých právních poměrech vojáků v záloze (neutajovaný, evid. zn. Zák1-3), vydaný v roce 2003.

¹⁾ Zákon č. 585/2004 Sb., o branné povinnosti a jejím zajišťování (branný zákon), ve znění pozdějších předpisů

HLAVA 1

VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ

1. Tímto řádem se upravuje průběh:
 - a) vojenského cvičení;
 - b) výjimečného vojenského cvičení.

2. Ustanovení tohoto řádu se vztahují na:
 - a) vojáky v aktivní záloze povolané k výkonu vojenského cvičení nebo výjimečného vojenského cvičení;
 - b) vojáky v povinné záloze povolané k výkonu vojenského cvičení nebo výjimečného vojenského cvičení;
 - c) vojáky v záloze.

3. Vojenskoodborná příprava vojáků v aktivní záloze a vojáků v povinné záloze (dále jen vojáci v záloze) se provádí v rámci vojenských cvičení, a to zejména formou základního výcviku, kurzů a zdokonaňovacích cvičení.

4. Organizaci výcviku a vojenskoodborné přípravy stanovuje v souladu s právními předpisy a tímto řádem náčelník Generálního štábu Armády České republiky.

HLAVA 2

NÁSTUP A PREZENTACE

5. vojenské cvičení konají vojáci v záloze u vojenských útvarů, vojenských zařízení a vojenských záchranných útvarů (dále jen útvar).

6. Výjimečné vojenské cvičení konají vojáci v záloze při záchranných pracích v místě nasazení.

7. V den nástupu na vojenské cvičení nebo výjimečné vojenské cvičení se vojáci v záloze prezentují u útvaru, k němuž byli povoláni povolávacím rozkazem krajského vojenského velitelství²⁾.

8. Vojáky v záloze prezentuje prezentační komise. Složení této komise (zpravidla důstojník jako předseda, lékař a orgán, který vede evidenci vojáků) určuje velitel, náčelník, vedoucí nebo ředitel (dále jen velitel) útvaru ve svém rozkaze.

Lékaře vyžádá u spádového vojenského zdravotnického zařízení velitel útvaru.

9. Prezentační komise zjišťuje správnost nástupu a totožnost vojáka v záloze, odebere mu povolávací rozkaz a oznámí mu zařazení k útvaru (jednotce) a na systemizované místo.

10. Při nástupu na vojenské cvičení nebo výjimečné vojenské cvičení se vojáci v záloze podrobí vstupní lékařské prohlídce.

11. Den prezentace, jmenovité zařazení prezentovaných vojáků v záloze na systemizované místo a délka vojenského cvičení nebo výjimečného vojenského cvičení se uveřejňují v rozkaze velitele útvaru. Dnem prezentace musí být vojáci v záloze vzati do jmenovité a číselné evidence, tímto

²⁾ § 13 odst. 1 branného zákona

okamžikem se stávají vojáky v činné službě (dále jen voják), a náležejí jim peněžní a naturální náležitosti.

HLAVA 3

JMENOVÁNÍ VOJÁKŮ DO VYŠŠÍ VOJENSKÉ HODNOSTI A JEJÍ ODNĚTÍ

12. Vojáky lze jmenovat do vyšší vojenské hodnosti (dále jen hodnost):

- a) jsou-li předurčeni na systemizované místo, pro které se plánuje vyšší hodnost, a
- b) splňují-li nejkratší dobu zařazení v hodnosti a dále
- c) splňují-li kvalifikační předpoklady stanovené pro plánované systemizované místo.

13. Nejkratší doba zařazení činí v hodnosti:

- a) svobodníka, desátníka a četaře 1 rok;
- b) podporučíka 2 roky;
- c) rotného, rotmistra, poručíka a nadporučíka 3 roky;
- d) nadrotmistra, štábního rotmistra, podpraporčíka, kapitána a majora 4 roky;
- e) praporčíka, nadpraporčíka, štábního praporčíka a podplukovníka 5 let.

14. U hodnosti plukovníka a hodností v hodnostním sboru generálů se doba zařazení v hodnosti nestanovuje.

15. Kvalifikačními předpoklady se rozumí dosažení příslušného stupně vzdělání.

16. Vojáky jmenuje do hodnosti:

- a) poddůstojníků a v hodnostních sborech rotmistrů, praporčíků a důstojníků ředitel Ředitelství personální podpory;
- b) v hodnostním sboru generálů prezident republiky.

17. Návrh na jmenování do vyšší hodnosti podle ustanovení čl. 16 odst. a) tohoto řádu zpracovává velitel útvaru na předepsaném tiskopise (příloha 1 k tomuto řádu) a předkládá jej k rozhodnutí řediteli Ředitelství personální podpory prostřednictvím ředitele příslušného krajského vojenského velitelství.

18. Vojákovi se odejme vyšší hodnost za zvlášť závažné úmyslné porušení jeho povinností. Za takovéto porušení povinností se považuje zejména:

- a) jednání, které je v rozporu s vojenskou přísahou;
- b) spáchání úmyslného vojenského trestného činu, za který byl voják pravomocně odsouzen a za který mu soud neuložil trest ztráty vojenské hodnosti.

19. Vyšší hodnost lze odejmout vojákovi, který se dopustil závažného jednání, jež je v rozporu s požadavky kladenými na vojáka. Za takové jednání se považuje zejména:

- a) jednání, které je v hrubém rozporu s morálními nebo odbornými požadavky pro hodnost, a to zejména soustavná nekázeň, neplnění služebních úkolů, požívání alkoholických nápojů a jiných návykových látek ve vojenských objektech a v době vojenského zaměstnání, ohrožování bezpečnosti a zdraví ostatních vojáků;
- b) spáchání jiných úmyslných trestných činů než vojenských, za které byl voják pravomocně odsouzen.

20. Návrh na odnětí vyšší hodnosti zpracovává velitel útvaru a předkládá jej prostřednictvím ředitele příslušného krajského vojenského velitelství služebním postupem příslušnému služebnímu orgánu k rozhodnutí. K návrhu na odnětí vyšší hodnosti velitel útvaru přiloží dokumentaci, ve které jsou zaznamenány všechny úkony, které v řízení učinil.

21. Velitel útvaru je povinen před předložením návrhu provést zejména tyto úkony:

- a) zahájit řízení³⁾;
- b) poučit vojáka o jeho právech a povinnostech v řízení (zejména o právu nahlížet do spisu ve věci⁴⁾, právu vyjádřit své stanovisko⁵⁾ nebo povinnosti uvést důkazy ke svým tvrzením⁶⁾;
- c) provést důkazy, jejichž provedení je z jeho úrovně možné⁷⁾.

22. O odnětí vyšší hodnosti rozhoduje služební orgán až po skončení vojenského cvičení nebo výjimečného vojenského cvičení. Hrozí-li uplynutí zákonné lhůty pro vydání rozhodnutí⁸⁾, věc projedná a rozhodne neprodleně poté, co obdrží návrh od ředitele krajského vojenského velitelství.

³⁾ § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád

⁴⁾ § 38 správního řádu, ve znění zákona č. 413/2005 Sb.

⁵⁾ § 36 odst. 2 správního řádu

⁶⁾ § 52 správního řádu

⁷⁾ § 51 až 56 správního řádu

⁸⁾ § 11 odst. 9 zákona č. 220/1999 Sb.

HLAVA 4

ODVELENÍ A SLUŽEBNÍ CESTA

24. Voják se odveluje k jinému útvaru za účelem:

- a) absolvování základního výcviku;
- b) absolvování kurzu velitelů nebo kurzu specialistů.

25. O odvelení vojáka rozhoduje:

- a) velitel útvaru, u kterého je zřízena jednotka aktivní zálohy;
- b) velitel útvaru, který byl pověřen zřízením této jednotky pro vytvářený útvar;
- c) velitel útvaru, u kterého voják koná vojenský výcvik, výcvik specialisty nebo výcvik velitelů.

26. Odvelení vojáka, důvod a místo odvelení se uveřejňují v rozkaze velitele útvaru.

27. Voják se vysílá na služební cestu k plnění služebních úkolů nebo z jiných důvodů.

28. Jinými důvody se rozumí např. ošetření nebo vyšetření ve zdravotnických zařízeních.

29. O vyslání vojáka na služební cestu rozhoduje velitel útvaru uvedený v čl. 25 tohoto řádu ve svém rozkaze, ve kterém se stanoví důvod a místo služební cesty, den nástupu a ukončení.

30. Vojákovi se vydá cestovní příkaz, popř. příkaz k použití techniky, a zabezpečí se materiálně a finančně.

31. Vysílá-li se na služební cestu skupina vojáků, vydají se určenému veliteli skupiny doklady za celou skupinu a seznam příslušníků skupiny

opatřený otiskem razítka útvaru. Seznam musí podepsat odpovědný služební orgán.

32. Na služební cestě se voják prokazuje vojenskou knížkou a cestovním příkazem, popř. příkazem k použití techniky.

HLAVA 5

HODNOCENÍ VOJÁKŮ

33. Hodnocení vojáků se zpracovává formou služební charakteristiky na předepsaném tiskopise (příloha 3 k tomuto řádu) zpravidla:

- a) po ukončení základního výcviku;
- b) po ukončení kurzu velitelů;
- c) po ukončení kurzu specialistů;
- d) před uplynutím doby, na kterou byla sjednána dohoda o zařazení vojáka do aktivní zálohy, nebo při odstoupení od této dohody;
- e) při zařazení na jiné systemizované místo;
- f) při návrhu na jmenování do vyšší hodnosti;
- g) na vyžádání orgánů činných v trestním řízení.

34. Hodnocení vojáka zpracovává nejbližší nadřízený velitel jednotky aktivní zálohy a hodnocení velitele jednotky aktivní zálohy velitel útvaru, a to písemně, v jednom výtisku, který zasílá příslušnému krajskému vojenskému velitelství.

35. Zpracovatel je povinen vojáka s hodnocením seznámit a umožnit mu, aby se k hodnocení písemně vyjádřil, má-li k jeho obsahu námitky. Písemné námitky se uvádějí v příloze k hodnocení. Seznámení s hodnocením a případné námitky voják potvrdí svým podpisem s uvedením data.

36. Voják se hodnotí zejména z hlediska vojenskoodborné způsobilosti, morálních kvalit, osobních vlastností a stupně zdravotní způsobilosti (zdravotní klasifikace).

37. Při hodnocení vojenskoodborné způsobilosti vojáka se zejména uvádí:

- a) úroveň teoretických znalostí a praktických zkušeností;

- b) znalost svěřené zbraně, jiné vojenské techniky (materiálu) a péče o ně;
- c) připravenost k výkonu systemizovaného místa a jeho výkon;
- d) plnění služebních povinností a úkolů;
- e) schopnost řídit podřízené.

38. Při hodnocení morálních kvalit a osobních vlastností vojáka se zejména uvádí:

- a) vztah k výkonu vojenského cvičení;
- b) vojenské vystupování;
- c) schopnost týmové práce;
- d) schopnost pohotově reagovat;
- e) vůle překonávat obtíže vojenského cvičení;
- f) fyzická (tělesná) zdatnost.

39. Při hodnocení zdravotní způsobilosti (zdravotní klasifikace) vojáka se uvede stupeň zdravotní způsobilosti, popř. zdravotní omezení, a jeho vliv na plnění služebních povinností na systemizovaném místě.

HLAVA 6

DOVOLENÁ

40. Vojákovi uděluje zvláštní dovolenou velitel útvaru uvedený v čl. 25 tohoto řádu.

41. Udělení zvláštní dovolené (důvod, místo, den a hodina nástupu a návratu) se uveřejňuje v rozkaze velitele útvaru.

42. Řádná dovolená, dovolená bez nároku na peněžní náležitosti a zdravotní dovolená se podle zvláštního právního předpisu⁹⁾ vojákům neudělují.

⁹⁾ Zákon č. 220/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů

HLAVA 7

PROPUŠTĚNÍ VOJÁKŮ Z VÝKONU VOJENSKÉHO CVIČENÍ NEBO VÝJIMEČNÉHO VOJENSKÉHO CVIČENÍ

43. Z výkonu vojenského cvičení nebo výjimečného vojenského cvičení se propustí voják z důvodů stanovených zvláštním právním předpisem¹⁰⁾.

44. Z výkonu vojenského cvičení nebo výjimečného vojenského cvičení lze propustit vojáka z osobních nebo rodinných důvodů na základě ústní nebo písemné žádosti vojáka.

Za takové důvody lze považovat např.:

- a) živelní pohromu, která postihla vojáka nebo osoby blízké¹¹⁾;
- b) úmrtí, úraz nebo vážné onemocnění blízké osoby;
- c) pracovní cestu do zahraničí;
- d) zahraniční dovolenou.

45. Důvody žádosti doloží voják nebo ověří velitel útvaru ústním dotazem vojákovi (žadateli).

46. Před propuštěním vojáka z vojenského cvičení nebo výjimečného vojenského cvičení velitel útvaru zabezpečí:

- a) odevzdání zapůjčeného vojenského materiálu, nejde-li o výpůjčku vojenské výstroje na základě uzavřené smlouvy;
- b) výstupní lékařskou prohlídku, kterou vykoná vojenský lékař.

47. Den propuštění z vojenského cvičení nebo výjimečného vojenského cvičení, jména a příjmení propuštěných vojáků se uveřejňují v rozkaze velitele útvaru. Tímto dnem se vojáci vyjímají ze jmenovité a číselné evidence.

¹⁰⁾ § 14 branného zákona

¹¹⁾ § 116 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění zákona č. 115/2006 Sb.

48. Vydáním (vrácením) povolávacího rozkazu v den propuštění se voják propuštěný z vojenského cvičení nebo výjimečného vojenského cvičení stává vojákem mimo činnou službu.

HLAVA 8

NĚKTERÉ PRÁVNÍ POMĚRY VOJÁKŮ V ZÁLOZE

49. Vojáci se zařazují do zálohy v hodnosti, kterou dosáhli při výkonu vojenské činné služby.

50. Vojáci v záloze se do vyšších hodností nejmenují.

51. Dopustí-li se voják v záloze jednání, pro které se vyšší hodnost odnímá, nebo jednání, pro které lze vyšší hodnost odejmout (čl. 18 a 19 tohoto řádu), zpracuje ředitel krajského vojenského velitelství návrh na odnětí vyšší hodnosti a postupuje obdobně podle ustanovení čl. 20 a 21 tohoto řádu.

52. O odnětí hodnosti rozhoduje:

- a) u poddůstojníků a v hodnostních sborech rotmistrů a praporčíků náčelník Generálního štábu Armády České republiky;
- b) v hodnostních sborech důstojníků ministr obrany;
- c) v hodnostním sboru generálů prezident republiky na návrh vlády.

53. Rozhodnutí o odnětí vyšší hodnosti se musí vydat ve stanovené lhůtě¹²⁾. Vzor rozhodnutí stanoví příloha 2 k tomuto řádu. Jeho podstatné náležitosti určuje zvláštní právní předpis¹³⁾.

Rozhodnutí se vyhotovuje ve třech výtiscích. Výtisk č. 1 se doručí vojákovi v záloze do vlastních rukou. Výtisk č. 2 se zašle řediteli příslušného krajského vojenského velitelství k zaznamenání do osobních a evidenčních dokladů vojáka v záloze. Výtisk č. 3 se opatří záznamem o nabytí právní moci rozhodnutí, potvrzením o doručení rozhodnutí

¹²⁾ § 11 odst. 8 zákona č. 220/1999 Sb.

¹³⁾ § 67 až 75 správního řádu

vojákov v záloze a s ostatním spisovým materiálem se uloží jako spis trvalé dokumentární hodnoty (skartační znak A).

54. Proti rozhodnutí náčelníka Generálního štábu Armády České republiky o odnětí vyšší hodnosti se voják v záloze může odvolat k ministrovi obrany.

55. Proti rozhodnutí ministra obrany o odnětí vyšší hodnosti se lze odvolat k prezidentovi republiky.

56. Proti rozhodnutí prezidenta republiky o odnětí vyšší hodnosti se nelze odvolat.

57. Odnětí vyšší hodnosti a datum účinnosti se uveřejňují v rozkaze ředitele příslušného krajského vojenského velitelství a nová hodnost se zapíše do osobní karty vojáka v záloze.

PŘÍLOHY

Vzor návrhu na jmenování do vyšší vojenské hodnosti

NÁVRH NA JMENOVÁNÍ DO VYŠŠÍ VOJENSKÉ HODNOSTI

Krycí číslo útvaru

Návrh na jmenování do vojenské hodnosti

Hodnost, titul, příjmení a jméno (jména)		Zastávané systemizované místo	Plánovaná hodnost
Rodné číslo	V hodnosti od		ČVO
Vojenské vzdělání (kurz velitelů, kurz specialistů, kurz velitelů v záloze, poddůstojnická škola)			
Jmenování doporučil			
Rozhodnutí o návrhu		Jmenování zaznamenal v osobních a evidenčních dokladech dne	
Datum a podpis		Podpis	

Odůvodnění návrhu

Datum, podpis zpracovatele

Otisk kulatého razítka

Vzor rozhodnutí o odnětí vyšší vojenské hodnosti

(§ 11 zákona č. 220/1999 Sb.)

Vojenský útvar

Výtisk č.

Počet listů:

Čj.

R O Z H O D N U T Í

(služební orgán, který hodnost odnímá)

Podle ustanovení § 11 odst. 1 (nebo odst. 2) zákona č. 220/1999 Sb., o průběhu základní nebo náhradní služby a vojenských cvičení a o některých právních poměrech vojáků v záloze, se odnímá vojenská hodnost

(např. desátníka)

Jméno nebo jména, příjmení, datum narození, místo trvalého pobytu a příslušné krajské vojenské velitelství.

V souladu s ustanovením § 11 odst. 3 zákona č. 220/1999 Sb. jmenovanému přísluší vojenská hodnost vojín.

Odůvodnění

Zde uvést důvody výroku, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se služební orgán řídil při jeho hodnocení a při výkladu právního předpisu (INA), a informace o tom, jak se služební orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat písemné odvolání do 15 dnů ode dne oznámení rozhodnutí k

Včas podané a přípustné odvolání má odkladný účinek.

Otisk kulatého razítka

V dne (služební zařazení, hodnost, jméno a příjmení velitele, podpis)

Vzor služební charakteristiky

SLUŽEBNÍ CHARAKTERISTIKA

Hodnost, jméno nebo jména, příjmení (titul)

rodné číslo

krajské vojenské velitelství

Obsah charakteristiky*)

Vypsat volnou formou, jak se hodnocený projevoval během vojenského cvičení po stránce morální, vojenskoodborné a kázeňské.

Fyzická a zdravotní způsobilost (zdravotní klasifikace)

*) Obsah charakteristiky je orientační a je nutno jej přizpůsobit konkrétnímu účelu hodnocení

Otisk kulatého razítka
s krycím číslem útvaru

.....

Datum

.....

Podpis
(bez uvedení služebního zařazení)

.....

Seznámen dne

.....

Podpis vojáka

O B S A H

	Strana
Úvod	3
Hlava 1. Všeobecná ustanovení	5
Hlava 2. Nástup a prezentace	6
Hlava 3. Jmenování vojáků do vyšší vojenské hodnosti a její odnětí	7
Hlava 4. Odvelení a služební cesta	10
Hlava 5. Hodnocení vojáků	12
Hlava 6. Dovolená	14
Hlava 7. Propuštění vojáků z výkonu vojenského cvičení nebo výjimečného vojenského cvičení	15
Hlava 8. Některé právní poměry vojáků v záloze	17

P Ř Í L O H Y

1. Vzor návrhu na jmenování do vyšší vojenské hodnosti	21
2. Vzor rozhodnutí o odnětí vyšší vojenské hodnosti	23
3. Vzor služební charakteristiky	24

Odpovědný funkcionář: Ing. Milan Gol
Redaktor: podplukovník Mgr. Jiří Dziadkowiec
Řád přidělen do roty (baterie) včetně

Schváleno čj. 47-22/2007 SPers MO. - K tisku schváleno 22. listopadu 2007.

Maj